

ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΣΥΡΙΖΑ

ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ

**ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ
ΠΑΝΤΟΥ**

Η ώρα των μεγάλων αποφάσεων πλησιάζει. Η ώρα που γράφεται η ιστορία. Πεποίθηση όλων μας είναι ότι ήρθε και πάλι η ώρα της αλλαγής. Έχουμε χρέος να δώσουμε το παρόν στο νέο ραντεβού με την ιστορία, προετοιμασμένοι κατάλληλα, με όραμα αλλά και με σχέδιο. Με πρόγραμμα ριζοσπαστικό, αλλά ταυτόχρονα ρεαλιστικό και υλοποιήσιμο.

Το πρόγραμμά μας είναι ένα σύμβολο για την αλλαγή της καθημερινής ζωής των πολιτών. Είναι το **Συμβόλαιο Αλλαγής**.

Είναι ένα σύμβολο δικαιοσύνης και σταθερότητας. Ένα Σύμβολο που συμπυκνώνει ένα διάλογο χρόνων με όλες τις κοινωνικές ομάδες, με την κοινωνική πλειοψηφία και καθρεφτίζει τις θελήσεις της, αλλά και τις αναγκαίες τομές για να οδηγήσουν αυτές οι θελήσεις σε συγκεκριμένα και μετρήσιμα μέτρα δικαιοσύνης. Ένα Σύμβολο, που στη διαμόρφωσή των άρθρων του έχουν συμβάλει πολλοί ειδικοί, επιστήμονες, πραγματικά άριστοι, που βάζουν πάνω απ' όλα το συμφέρον των πολλών. Ένα Σύμβολο ρεαλιστικό και υλοποιήσιμο, για να έρθει η αλλαγή όχι μόνο στην κυβέρνηση του τόπου αλλά και τη ζωή μας. Ένα Σύμβολο με την Κοινωνία, που εμπεριέχει

τις δεσμεύσεις μας για μια κυβέρνηση προοδευτικής συνεργασίας μακράς πνοής. Τη δική μας πρόταση για το κοινό πρόγραμμα διακυβέρνησης.

Και στις 21 του Μάη, θα ζητήσουμε την υπογραφή και την επικύρωσή του, από τον ελληνικό λαό, διότι αυτή είναι η προγραμματική βάση πάνω στην οποία θα καλέσουμε την επομένη των εκλογών, με την ισχυρή εντολή του ελληνικού λαού, τις προοδευτικές δυνάμεις να συμφωνήσουν. Για αυτό και στο νέο ραντεβού με την Ιστορία, στις 21 του Μαΐ, πρέπει όλες και όλοι να είμαστε εκεί. Όλοι οι δημοκρατικοί και προοδευτικοί πολίτες του τόπου. Να πούμε, όλοι μαζί, το μεγάλο ΝΑΙ στην Αλλαγή, στη συνεργασία, στην ασφάλεια, τη σιγουριά, τη σταθερότητα, στην πρόοδο και την εξέλιξη της χώρας. Το μεγάλο ΝΑΙ σε μια Νέα Ελλάδα. Στην Ελλάδα που θα αποτελέσει και πάλι πρότυπο δημοκρατίας. Για όλη την Ευρώπη και για τον κόσμο.

Με Οδικό Χάρτη το Σύμβολο Αλλαγής που κρατάτε στα χέρια σας. Το Σύμβολο Αλλαγής είναι και το Σύμβολο της Νίκης.

ΑΡΘΡΟ 1^ο

Από τις πρώτες ημέρες της προοδευτικής διακυβέρνησης νομοθετούμε για την αύξηση μισθών και εισοδημάτων

- Αυξάνουμε τον κατώτατο μισθό, από 01.07.2023, στα 880 ευρώ στον ιδιωτικό τομέα και θεσμοθετούμε την ετήσια τιμαριθμική αναπροσαρμογή στο ύψος του πληθωρισμού του προηγούμενου έτους
- Ξεπαγώνουμε τις τριετίες ώστε να επιτευχθεί άμεση γενναία αύξηση του μέσου μισθού
- Αυξάνουμε τους μισθούς στο Δημόσιο τομέα, από 01.07.23, κατά 10%
- Επαναφέρουμε άμεσα τη 13η σύνταξη και αποδίδουμε σε 2,5 εκατομμύρια συνταξιούχους και σε βάθος τετραετίας τα αναδρομικά που τους στέρησε η κυβέρνηση Μητσοτάκη
- Χορηγούμε την αύξηση του 7,5% για το 2023 σε όλους τους συνταξιούχους, ανεξαρτήτως της ύπαρξης προσωπικής διαφοράς και εντάσσουμε μόνιμα όλους τους συνταξιούχους στον ετήσιο μηχανισμό αύξησης
- Θεσπίζουμε αφορολόγητο στα 10.000 ευρώ για όλα τα φυσικά πρόσωπα, για εισοδήματα από την εργασία τους και εντάσσουμε στην ενιαία κλίμακα φορολόγησης όλα τα φυσικά πρόσωπα, ανεξαρτήτως μορφής απασχόλησης
- Καταργούμε το τέλος επιτηδεύματος

ΑΡΘΡΟ 2^ο

Από τις πρώτες μέρες νομοθετούμε για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της ακρίβειας, τη συγκράτηση και μείωση τιμών

- Μειώνουμε τον ΦΠΑ στα τρόφιμα στο 6% και για προϊόντα ζωτικής σημασίας (παιδικές τροφές, γάλα, ψωμί) στον μηδενικό συντελεστή
- Μειώνουμε τον ΕΦΚ στον κατώτατο συντελεστή που προβλέπει η Ευρωπαϊκή νομοθεσία
- Καταργούμε την απόδοση ΕΦΚ για το αγροτικό και κτηνοτροφικό πετρέλαιο
- Ενισχύουμε τους ελεγκτικούς μηχανισμούς και θεσπίζουμε εντατικούς ελέγχους στις αγορές για να σπάσουμε τα καρτέλ
- Προχωράμε σε έκτακτη φορολόγηση συσσωρευμένων υπερκερδών και θεσπίζουμε πλαφόν στην κερδοφορία εταιριών κλάδων που παρουσιάζουν συστηματικά υπερκέρδη
- Προωθούμε τις ενεργειακές κοινότητες και την αυτοπαραγωγή/αυτοκατανάλωση, με στόχο τουλάχιστον το 50% των νέων αδειών να αφορά ενεργειακές κοινότητες και αυτοπαραγωγή
- Αποκαθιστούμε το μεταφορικό ισοδύναμο για όλους τους νησιώτες, επαναφέρουμε την κανονικότητα των πληρωμών και διευρύνουμε τους δικαιούχους
- Μειώνουμε το κόστος της μηνιαίας κάρτας απεριόριστων διαδρομών στις Δημόσιες συγκοινωνίες από τα 27 στα 10 ευρώ

ΑΡΘΡΟ 3^ο

Από τις πρώτες ημέρες της προοδευτικής διακυβέρνησης προχωράμε σε γενναίες παρεμβάσεις για τη ρύθμιση χρεών και την προστασία πρώτης κατοικίας, επαγγελματικής στέγης και αγροτικής γης

- Ρυθμίζουμε το ιδιωτικό χρέος σε ασφαλιστικά ταμεία και εφορία, με διαγραφή μέρους της βασικής οφειλής, για χρέη που δημιουργήθηκαν μετά το ξέσπασμα της υγειονομικής κρίσης, και με 120 δόσεις για την αποπληρωμή του υπολοίπου. Δικαίωμα ένταξης στο σχήμα θα έχουν και όσοι απώλεσαν τη ρύθμιση του 2019
- Αναστέλλουμε τους πλειστηριασμούς πρώτης κατοικίας για ακίνητα έως 300.000 ευρώ
- Καταθέτουμε στη Βουλή το συνολικό σχέδιο αντικατάστασης του πτωχευτικού νόμου της ΝΔ με μόνιμα μέτρα ρύθμισης χρεών και προστασίας της πρώτης κατοικίας, επαγγελματικής στέγης και αγροτικής γης
- Νομοθετούμε πλαίσιο κανόνων εποπτείας και φορολόγησης των δραστηριοτήτων των Funds που κατέχουν κόκκινα δάνεια
- Νομοθετούμε δεσμευτικό πλαίσιο εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης με υποχρεωτικότητα συμμετοχής του πιστωτή. Ο μηχανισμός είναι απλός και αυτόματος, μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας, και δίνει δύο εναλλακτικές επιλογές ρύθμισης. Μια βραχυχρόνια (5 έως 10 έτη), με μεγάλη διαγραφή της ονομαστικής αξίας του δανείου (40% έως 60%). Μια μακροχρόνια (έως 35 έτη), με καταβολή της αντικειμενικής αξίας του ενυπόθηκου ακινήτου σε χαμηλές δόσεις και με σταθερό επιτόκιο 2%. Σε κάθε περίπτωση προβλέπουμε κρατική επιδότηση έως και 50% της δόσης με διευρυμένα κοινωνικά κριτήρια
- Επαναφέρουμε τη δυνατότητα προσφυγής στη δικαστική οδό σε περίπτωση αδυναμίας ρύθμισης στο εξωδικαστικό στάδιο, με ειδική σύντομη προθεσμία εκδίκασης

ΑΡΘΡΟ 4^ο

Αποκαθιστούμε τη δικαιοσύνη και την κανονικότητα στην εργασία

- Καταργούμε όλες τις αντεργατικές ρυθμίσεις ΝΔ (Νόμος Χατζηδάκη, νόμος για ΣΣΕ)
- Επαναφέρουμε τη διαπραγμάτευση για το μισθό στους Συλλογικούς Εταίρους από το 2024, θέτοντας ως βάση διαπραγμάτευσης την Ετήσια Τιμαριθμική Αναπροσαρμογή
- Αποκαθιστούμε τις Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας
- Ανασυστήνουμε το ΣΕΠΕ και το ενισχύουμε για ουσιαστικούς ελέγχους τήρησης της νομιμότητας

ΑΡΘΡΟ 5^ο

Ανακτούμε το δημόσιο έλεγχο στην ενέργεια και το νερό, συγκροτούμε δημόσιο πυλώνα στο τραπεζικό σύστημα

- Ανακτούμε το δημόσιο έλεγχο στη ΔΕΗ, και ορίζουμε διοίκηση που θα έχει στόχο την προστασία των καταναλωτών και όχι να ηγείται η εταιρεία στο ράλι της αισχροκέρδειας
- Επαναφέρουμε τις μετοχές των ΕΥΔΑΠ-ΕΥΑΘ στο Δημόσιο και μειώνουμε τον ΦΠΑ στο πόσιμο νερό στο 6% (από 13%) και στην αποχέτευση στο 13% (από 24%)
- Καταργούμε το ΤΧΣ και υπάγουμε τις μετοχές του στο Υπουργείο Οικονομικών
- Αξιοποιούμε το μερίδιο μετοχών του δημοσίου στην Εθνική Τράπεζα, ώστε να αποτελέσει, μαζί με την Αναπτυξιακή, ένα δημόσιο πυλώνα στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, που θα καθοδηγεί τον ανταγωνισμό προς όφελος της πραγματικής οικονομίας και της υγιούς επιχειρηματικότητας

ΔΡΟΦΟ 6°

**Οικοδομούμε ένα νέο ισχυρό ΕΣΥ,
για αξιοπρεπή περίθαλψη
και φροντίδα υγείας για όλους**

- Αυξάνουμε τις δημόσιες δαπάνες για την υγεία στο 7% του ΑΕΠ σε βάθος τετραετίας
- Αποκαθιστούμε τον δημόσιο χαρακτήρα του ΕΣΥ, με ακύρωση των νόμων της ΝΔ για τις εργασιακές σχέσεις των γιατρών και την ιδιωτικοποίηση του συστήματος υγείας
- Προχωράμε άμεσα σε γενναία μισθολογική αναβάθμιση των γιατρών και των υπόλοιπων εργαζομένων του ΕΣΥ. Με εισαγωγικό μισθό 2.000 ευρώ στους γιατρούς, με ένταξη στα βαρέα και ανθυγιεινά των νοσηλευτών, με νέα δέσμη κινήτρων (εργασιακών, οικονομικών, κοινωνικών, εκπαιδευτικών, επιστημονικής εξέλιξης) για την προσέλκυση ιατρικού δυναμικού στο ΕΣΥ, με ειδική μέριμνα για τις δυσπρόσιτες/νησιωτικές περιοχές αλλά και για τις ειδικότητες σε έλλειψη και τα άγονα τμήματα και κλινικές σε όλη τη χώρα
- Μονιμοποιούμε όσους βρέθηκαν στην πρώτη γραμμή της πανδημίας, επικουρικούς γιατρούς και νοσηλευτικό προσωπικό, και προχωράμε σε 15.000 στοχευμένες προσλήψεις σε βάθος 4ετίας, με παράλληλη θεσμοθέτηση μηχανισμού αυτόματης κάλυψης κενών συνταξιοδότησης
- Επαναφέρουμε τις Συμβάσεις Ορισμένου Χρόνου σε καθαρότητα-φύλαξη-σίτιση των νοσοκομείων
- Ενισχύουμε την Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας με στόχο τη λειτουργία 380 ΤΟ.Μ.Υ. σε όλη τη χώρα, σε βάθος τετραετίας
- Ενισχύουμε το θεσμό του οικογενειακού γιατρού με την αξιοποίηση ιδιωτών γιατρών συμβεβλημένων με τον ΕΟΠΥΥ

ΔΡΟΦΟ 7°

**Επενδύουμε στο μέλλον
με τη γενναία στήριξη όλων
των βαθμίδων εκπαίδευσης.**

- Αυξάνουμε τη χρηματοδότηση για την Παιδεία στο 5% του ΑΕΠ σε βάθος 4ετίας
- Διπλασιάζουμε τη χρηματοδότηση των ΑΕΙ σε βάθος 4ετίας.
- Προκηρύσσουμε διορισμούς εκπαιδευτικών με στόχο σε βάθος 4ετίας, οι αναπληρωτές να αποτελούν το 5% του αριθμού των μόνιμων, από 30% που είναι σήμερα.
- Διπλασιάζουμε τον αριθμό των καθηγητών στα Πανεπιστήμιά μας σε βάθος 4ετίας.
- Ενισχύουμε αποφασιστικά τις δημόσιες δαπάνες για την έρευνα και μεταφέρουμε την εποπτεία ξανά στο υπουργείο παιδείας.
- Καταργούμε την Ελάχιστη Βάση Εισαγωγής για την πρόσβαση στα πανεπιστήμια από τη φετινή χρονιά, με άμεση επαναφορά του ν.4610/2019.
- Καταργούμε την πανεπιστημιακή αστυνομία.

ΔΡΟΦΟ 8°

**Στηρίζουμε αποφασιστικά τους νέους
και τις γυναίκες, αλλάζουμε την πολιτική
ένταξης και βάζουμε φρένο στη
δημογραφική γήρανση του πληθυσμού**

- Αποδίδουμε σε 900.000 γυναίκες το επίδομα μητέρας (πρώην επίδομα παιδιού) το οποίο θα λαμβάνουν από τη γέννηση του παιδιού τους μέχρι τα 24 του χρόνια, ανεξαρτήτως σπουδών, και από τη συντάξιμη ηλικία τους εφ' όρου ζωής
- Αυξάνουμε το επίδομα μητέρας για το 2ο παιδί, από 70 ευρώ στα 105 ευρώ/μήνα, και διευρύνουμε τα εισοδηματικά κριτήρια χορήγησης
- Εξισώνουμε την άδεια μητρότητας στις εργαζόμενες ιδιωτικού και δημοσίου τομέα
- Επεκτείνουμε το επίδομα μητρότητας στις αυτοαπασχολούμενες ελεύθερες επαγγελματίες και αγρότισσες, από τους 4 στους 9 μήνες
- Καθιερώνουμε άδεια μητρότητας σε αυτοαπασχολούμενες, ελεύθερες επαγγελματίες και αγρότισσες
- Διασφαλίζουμε δωρεάν ένταξη όλων των παιδιών στους βρεφονηπιακούς σταθμούς
- Διπλασιάζουμε την επιδότηση ενοικίου σε νέες και νέους 25-44 ετών
- Δημιουργούμε Τράπεζα στέγης για τη χορήγηση οικονομικά προσιτής κατοικίας σε νέα ζευγάρια
- Απαγορεύουμε το airbnb σε νομικά πρόσωπα
- Διπλασιάζουμε το επίδομα ενοικίου και διευρύνουμε τα κριτήρια ένταξης
- Απλοποιούμε τη διαδικασία πολιτογράφησης στη βάση ευρωπαϊκών προτύπων με στόχο την ταχύτερη και δίκαιη απόδοση ιθαγένειας σε χιλιάδες ανθρώπους που ζουν και εργάζονται για δεκαετίες στη χώρα

ΑΡΘΡΟ 9^ο

Ενισχύουμε αποφασιστικά τον Πολιτισμό και τους ανθρώπους της πολιτισμικής δημιουργίας

- Θωρακίζουμε το Δημόσιο χαρακτήρα της πολιτιστικής κληρονομιάς
- Καταργούμε το ΠΔ 85/2022. Ένταξη των καλλιτεχνικών ειδικοτήτων στη βαθμίδα ΤΕ δια νόμου
- Ενισχύουμε και αναπτύσσουμε την καλλιτεχνική εκπαίδευση για τις παραστατικές τέχνες, ιδρύοντας Ανώτατη Σχολή Παραστατικών Τεχνών και ενισχύοντας ήδη υπάρχοντα πανεπιστημιακά τμήματα
- Διαβαθμίζουμε τους τίτλους σπουδών της καλλιτεχνικής εκπαίδευσης (μουσικής, χορού, θεάτρου, κινηματογράφου) σε βαθμίδα αντίστοιχη με ΤΕ

ΑΡΘΡΟ 10^ο

Στηρίζουμε τα άτομα με αναπηρία

- Αυξάνουμε τη δαπάνη των επιδομάτων αναπηρίας κατά 20%, ανεξαρτήτως ηλικιακών κριτηρίων, με άρση των υφιστάμενων αδικιών σε κατηγορίες ανάπηρων ατόμων
- Μεταρρυθμίζουμε ριζικά το σύστημα διάγνωσης και πιστοποίησης, με ενίσχυση των ΚΕΠΑ και στελέχωσή τους και με εξειδικευμένο προσωπικό
- Εξασφαλίζουμε προσβασιμότητα σε όλα τα κτίρια δημόσιας χρήσης εντός τριετίας
- Εκπονούμε και εφαρμόζουμε πιλοτικό πρόγραμμα 20 πλήρως προσβάσιμων γειτονιών
- Εξασφαλίζουμε προσωπικό βοηθού ή φροντιστή για 70.000 άτομα, ανάλογα με τις ανάγκες του ανάπηρου ατόμου, ακόμη και σε 24ωρη βάση

ΑΡΘΡΟ 11^ο

Μεταρρυθμίζουμε το κράτος, για περισσότερη αξιοκρατία, λογοδοσία, δικαιοσύνη

- Καταργούμε το νόμο του επιτελικού κράτους
- Καμία θέση πάγιας διοικητικής ιεραρχίας δεν καταλαμβάνεται από μετακλητό υπάλληλο
- Ενισχύουμε τον ΑΣΕΠ: το σύνολο των προσλήψεων γίνεται υπό την εποπτεία του
- Θεσμοθετούμε Διαύγεια για την παρακολούθηση των τεχνικών έργων και Ψηφιακό μητρώο για όλες τις δημόσιες υποδομές
- Μεταρρυθμίζουμε τη λειτουργία και το θεσμικό πλαίσιο της Ελληνικής Αστυνομίας με στόχο την αποτελεσματική αντιμετώπιση του εγκλήματος
- Επαναφέρουμε την ΕΥΠ στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη. Καταργούμε τη διάταξη που επιτρέπει τη γνωστοποίηση παρακολούθησης από την ΕΥΠ τρία χρόνια μετά την ολοκλήρωσή της. Προσδιορίζουμε νομοθετικά τον ορισμό της εθνικής ασφάλειας
- Καταργούμε όλες τις ποινικές ασυλίες. Όλοι ίσοι απέναντι στο νόμο
- Καταργούμε τις δυσμενείς διατάξεις του ν.4800/2021 για την υποχρεωτική συνεπιμέλεια και εκσυγχρονίζουμε το οικογενειακό δίκαιο

ΣΥΡΙΖΑ

ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ

**ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ
ΠΑΝΤΟΥ**